

Tlačová správa

Kontakt: Renata Rábeková
aigyptos@aigyptos.sk
www.aigyptos.sk

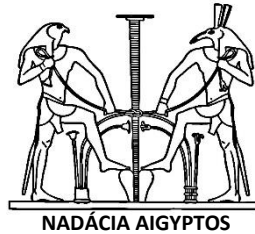
Slovenskí egyptológovia ukázali v 3D modeli ako vyzeralo staroveké osídlenie v Egypte pred 3 500 rokmi!

(Bratislava, 6.5.2019) Nadácia Aigyptos sa už viac ako desaťročie podieľa na podpore výskumu slovenských egyptológov na archeologickej lokalite Tell el-Retábí.

Najzaujímavejšie výsledky tohto výskumu sa teraz rozhodla prezentovať prostredníctvom digitálneho 3D modelu a vizualizácie. V takmer štvorminútovej animácii je zachytený vývoj tejto lokality najmä v turbulentnom období od Druhého prechodného obdobia až do nasledujúcej Novej ríše (cca. 17. až 12. stor. pred n.l.), ktoré vykazuje zaujímavé paralely aj pre súčasnosť – Tell el-Retábí zažila spoločenské krízy, klimatické zmeny aj migrácie obyvateľstva. Vizualizácia celkového vzhľadu staroegyptskej lokality Tell el-Retábí je spracovaná na základe dosiaľ zdokumentovaných nálezov architektúry a jej vývoja - od obyčajných domov až po faraónsku pevnosť. 3D rekonštrukcia a vizualizácia bola spracovaná aj vďaka finančnému príspevku Nadácie ESET. Animáciu spracovalo štúdio Dwarf Digital.

Slovenskí egyptológovia, archeológovia a ďalší odborníci sa podieľajú na interdisciplinárnom výskume lokality Tell el-Retábí v Egypte už od roku 2007. Od roku 2013 prebieha spoločný poľsko-slovenský archeologický výskum v spolupráci Nadácie Aigyptos a Ústavu orientalistiky Slovenskej akadémie vied za slovenskú stranu a Archeologického ústavu Varšavskej univerzity a Poľského centra stredomorskej archeológie za poľskú stranu.

Archeologická lokalita Tell el-Retábí sa nachádza v severovýchodnej časti Egypta, vo Wádí (*arab.* údolí) Tumilát, medzi dnešnými mestami Zagazig (staroveký Bubastis) a Ismaílía, cca. 100 km východne od Káhiry. V staroveku ležalo Tell el-Retábí na strategickom mieste. Wádí Tumilát chránilo pred útočníkmi prístup k najstarším staroegyptským centráram – Memfide a Heliopolu. Prechádzali ním obchodné karavány, beduíni, ako aj egyptské vojenské oddiely v rámci početných výprav do Syropalestíny. Obývané bolo aj ázijským obyvateľstvom, tzv. Hyksósmi, ktorí dokonca v Druhom prechodnom období (17.-16. stor. pred n.l.) ovládli veľkú

časť krajiny. Najnovšie nálezy napovedajú, že na histórii osídlenia Tell el-Retábí mali záhadní Hyksósi významný podiel.

Po porážke Hyksósov a v období Novej ríše (16.-11. stor. pred n.l.) tu vzniklo staroegyptské sídlo, zapojené do diania v tejto časti krajiny i v zahraničí. V závere tohto obdobia tu faraóni Ramesse II, Merenptah a Ramesse III dali vybudovať monumentálne vojenské pevnosti, ktoré chránili Egypt pred útokmi tzv. morských národov. Podľa nálezov kamenných blokov s reliéfnou výzdobou je možné predpokladať, že v pevnostiach existoval chrám boha Atuma.

Počas desiatich rokov archeologického výskumu bolo na lokalite objavených viacero jedinečných stavieb z cca 17. až 12. stor. pred n.l.– murované hyksóske hroby, budovy, obydlia, dielne, pevnosť s hradbami a monumentálnou bránou (migdolom), ubikáciami vojakov. Nechýbajú však ani neskoršie pamiatky - budovy, stajne, či bloky z chrámu z 11. – 7. stor. pred n.l. Lokalita bola intenzívne osídlená minimálne do obdobia rímskej nadvlády v Egypte okolo prelomu letopočtov.

Vizualizácia je dostupná na stránke Nadácie Aigyptos: www.aigyptos.sk.